

RYSZARD WASIUK

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Bomb. Ryszard Wasiuk, rocznik 1913, rolnik, kawaler.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

17 września 1939 r. zostałem wzięty do niewoli sowieckiej w Dubnie na stacji kolejowej.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

19 września rozpuszczono nas do domów. Po przejściu do m. Równe wyłapano nas повторно i wywieziono do Szepietówki, obozu jeńców. Było nas tam ok. 20 tys. Z Szepietówki wywieziono nas do stacji Marganec, *obłast* dnipropropietrowska. Byłem tam do 20 maja 1940 r. na przymusowych pracach. 20 maja 1940 r. wywieziono nas na Syberię do Komi SRR, na roboty *żелеznodorożне*.

4. Opis obozu, więzienia:

Obóz w Ajkino, teren [nieczytelne] bagnisty, baraki. Warunki mieszkaniowe bardzo złe, higiena nieprzestrzegana.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Do tysiąca osób narodowości polskiej, białoruskiej, ukraińskiej i żydowskiej. Poziom umysłowy średni, wzajemne stosunki możliwe.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie w obozie bardzo ciężkie. Warunki pracy nie do wytrzymania. Norma wyrabiana była przez trzecią część jeńców. Wynagrodzenie bardzo małe, żywność niemożliwa. Ubranie dawano, komu brakowało. Życie koleżeńskie możliwe.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Bardzo zły. Przymus pracy. Badania szczegółowe. Propaganda komunistyczna bardzo duża, bezskuteczna – z wyjątkiem jednostek wrogo ustosunkowanych do Polski. Informacje o Polsce ujemne.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska i szpital możliwe. Śmiertelność bardzo mała.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z rodziną była, ale słaba.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

15 lipca 1941 r. zostałem przywieziony do obozu Jaźniki [Wiaźniki] i tam wciągnięty do armii 27 sierpnia. 7 września byłem przydzielony do 5 Dywizji Piechoty w Tatiszczewie.

Miejsce postoju, 22 lutego 1943 r.